

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 19. února 2024 v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Evy Brázdilové a soudců Mgr. Stanislava Králíka a Mgr. Roberta Pacovského odvolání obžalovaných [jméno] [příjmení], narozeného [datum], a [jméno] [jméno] [příjmení], narozené [datum], proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. září 2023, č.j. 5 T 43/2023–1737, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek zrušuje ohledně obou obžalovaných ve výrocích o uložení povinnosti k náhradě majetkové škody ve vztahu k poškozeným [jméno] [jméno] [příjmení], narozenému [datum], [jméno] [příjmení], narozené [datum], a [jméno] [příjmení], narozenému [datum].

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se v rozsahu tohoto zrušení znovu rozhoduje tak, že obžalovaní

[jméno] [příjmení],

[datum narození] v [obec], manažer staveb DOMY PRO VÁS s.r.o., trvale bytem [adresa],

a

[jméno] [jméno] [příjmení],

[datum narození] ve Wroclawi, [ulice] republika, státní občanka Polské republiky, prodavačka Lidl Česká republika s.r.o., bytem [adresa],

při nezměněném výroku o vině zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) tr. zákoníku, výrocích o uložení trestech a výroku o náhradě škody ve vztahu k poškozenému [jméno] [příjmení], [datum narození], z napadeného rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. září 2023 sp. zn. 5 T 43/2023,

podle § 228 odst. 1 tr. řádu jsou oba obžalovaní povinni společně a nerozdílně nahradit poškozenému [jméno] [jméno] [příjmení], narozenému [datum], [ulice a číslo],

[PSC] [obec], majetkovou škodu ve výši 927 321,47 Kč s úrokem z prodlení ve výši 14,75 % ročně od právní moci tohoto rozsudku do zaplacení.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu jsou oba obžalovaní povinni společně a nerozdílně nahradit poškozené [jméno] [příjmení], narozené [datum], [ulice a číslo], [PSC] [obec], majetkovou škodu ve výši 927 321,47 Kč s úrokem z prodlení ve výši 14,75 % ročně od právní moci tohoto rozsudku do zaplacení.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu jsou oba obžalovaní povinni společně a nerozdílně nahradit poškozenému [jméno] [příjmení], narozenému [datum], [obec a číslo], [PSC] [obec], majetkovou škodu ve výši 1 422 000,30 Kč s úrokem z prodlení ve výši 14,75 % ročně od právní moci tohoto rozsudku do zaplacení.

Jinak zůstává napadený rozsudek beze změn.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 14. září 2023, č.j. 5 T 43/2023–1737 byli obžalovaní [jméno] [příjmení], [datum narození], a [jméno] [jméno] [příjmení], [datum narození], uznáni vinnými zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, kterého se podle skutkových zjištění nalézacího soudu dopustili tím, že:

1) dne 31. 10. 2018 v Mnichově Hradišti, okres Mladá Boleslav, podepsala [jméno] [jméno] [příjmení] jménem obchodní společnosti D Oldar s.r.o., které byla jednatelkou, smlouvu o dílo sjednanou s objednateli díla poškozenými [jméno] [jméno] [příjmení], [datum narození], a [jméno] [příjmení], [datum narození], jejímž předmětem byla výstavba rodinného domu a na jejímž sjednání se podílel [jméno] [příjmení] jako spolupracovník x LineBreak Domy Oldar s.r.o. a manažer jejích staveb tím, že při opakovaných osobních schůzkách s poškozeným [příjmení] [jméno]. [příjmení] v měsících září a říjnu 2018 v Mnichově Hradišti vysvětloval průběh výstavby a přijímal jeho požadavky na dílo následně zapracované do smlouvy, přičemž oba obžalovaní při jednání s objednateli klamavě předstírali schopnost obchodní společnosti D Oldar s.r.o. zhotovit dílo a učinit tak ve sjednaném termínu a zároveň zamlčeli skutečnosti, které jim byly známy, tedy že obchodní společnost D Oldar s.r.o. dosud neuhradila již splatné závazky subdodavatelům v celkové výši přibližně 4 miliony Kč, bez jejichž úhrady nebude možné zhotovit dílo objednané poškozeným ve sjednaných podmínkách, tedy do osmi měsíců od skončení prací na základové desce, a že na úhradu zmíněných dosud nesplacených závazků musí použít peníze získané od poškozených, kteří v souladu s uzavřenou smlouvou poukázali na účet Domy Oldar s.r.o. dne [datum] zálohovou platbu 2.250.702,95 Kč, takže zhotovení díla pro poškozené i provedení prací odpovídajících zálohové platbě je závislé na získání dostatečného množství dalších klientů, výběru záloh od nich a především dosažení dostatečného obchodního zisku ze smluv s nimi, ovšem noví klienti v takovém počtu nebyli v té době známi a získat je se ani později nepodařilo, proto poškozenému byla zhotovena pouze základová deska v hodnotě 396 060 Kč a způsobena škoda ve výši 1 854 642,95 Kč, následně došlo mezi smluvními stranami k dohodě o ukončení smlouvy o dílo včetně závazku zhotovitele vrátit částku odpovídající způsobené škodě nejpozději do [datum], k čemu ovšem nedošlo,

2) 31. 10. 2018 v Mnichově Hradišti, okres Mladá Boleslav, podepsala [jméno] [jméno] [příjmení] jménem obchodní společnosti D Oldar s.r.o., které byla jednatelkou, smlouvu o dílo sjednanou s objednatelem díla poškozeným [jméno] [příjmení], [datum narození], jejímž předmětem byla výstavba rodinného domu a na jejímž sjednání se podílel [jméno] [příjmení] jako spolupracovník Domy Oldar s.r.o. a manažer jejích staveb tím, že při opakovaných osobních schůzkách s poškozeným v říjnu 2018 na dosud nezjištěném místě vysvětloval průběh výstavby a přijímal jeho požadavky na dílo následně zapracované do smlouvy, přičemž oba obžalovaní při jednání s objednatelem klamavě předstírali schopnost obchodní společnosti D Oldar s.r.o. zhotovit dílo a učinit tak ve sjednaném termínu a zároveň zamlčeli skutečnosti, které jim byly známy, tedy

že obchodní společnost D Oldar s.r.o. dosud neuhradila již splatné závazky subdodavatelům v celkové výši přibližně 4 miliony Kč, bez jejichž úhrady nebude možné zhotovit dílo objednané poškozeným ve sjednaných podmínkách, tedy zahájit budování a dále v něm pokračovat do čtyř měsíců od vydání stavebního povolení a že na úhradu zmíněných dosud nesplacených závazků musí použít peníze získané od poškozeného, který v souladu s uzavřenou smlouvou poukázal na účet Domy Oldar s.r.o. dne 6. 11. 2018 zálohovou platbu 2 099 998 Kč, takže zhotovení díla pro poškozeného i provedení prací odpovídajících zálohové platbě je závislé na získání dostatečného množství dalších klientů, výběru záloh od nich a především dosažení dostatečného obchodního zisku ze smluv s nimi, ovšem noví klienti v takovém počtu nebyli v té době známi a získat je se ani později nepodařilo, čímž byla poškozenému způsobena škoda ve výši zmíněné zálohové platby, tj. 2 099 998 Kč,

3) [datum] v [obec], okres [okres], podepsala [jméno] [jméno] [příjmení] jménem obchodní společnosti D Oldar s.r.o., které byla jednatelekou, smlouvu o dílo sjednanou s objednatelem díla poškozeným [jméno] [příjmení], [datum narození], jejímž předmětem byla výstavba rodinného domu a na jejímž sjednání se podílel [jméno] [příjmení] jako spolupracovník Domy Oldar s.r.o. a manažer jejich staveb tím, že při opakovaných osobních schůzkách s poškozeným v prosinci 2018 v Mnichově Hradišti vysvětloval průběh výstavby a přijímal požadavky poškozeného na dílo následně zapracované do smlouvy a také nabízel cenové zvýhodnění zhotoveného díla v případě provedení vysoké zálohové platby poškozeným, přičemž oba obžalovaní při jednání s objednatelem klamavě předstírali schopnost obchodní společnosti D Oldar s.r.o. zhotovit dílo a učinit tak ve sjednaném termínu a zároveň zamlčeli skutečnosti, které jim byly známy, tedy že obchodní společnost D Oldar s.r.o. má dosud neuhrazené splatné závazky subdodavatelům v celkové výši přibližně 5 milionů Kč, bez jejichž úhrady nebude možné zhotovit dílo objednané poškozeným ve sjednaných podmínkách, tedy zahájit budování do jednoho měsíce od vydání stavebního povolení a dokončit jej do šesti měsíců od začátku výstavby horní stavby domu a že na úhradu zmíněných dosud nesplacených závazků musí použít peníze získané od poškozeného, který v souladu s uzavřenou smlouvou poukázal na účet x LineBreak Domy Oldar s.r.o. dne 9. 1. 2019 zálohovou platbu 1.422.000,30 Kč, takže zhotovení díla pro poškozeného i provedení prací odpovídajících zálohové platbě je závislé na získání dostatečného množství dalších klientů, výběru záloh od nich a především dosažení dostatečného obchodního zisku ze smluv s nimi, ovšem noví klienti v takovém počtu v té době známi nebyli a získat je se ani později nepodařilo, čímž byla poškozenému způsobena škoda ve výši zmíněné zálohové platby, tj. 1 422 000,30 Kč.

2. Za tento trestný čin byl každému z obžalovaných uložen podle § 209 odst. 4 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 3 let, jehož výkon jim byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 4 let. Obžalované [jméno] [jméno] [příjmení] byl kromě toho uložen podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající ve výkonu funkce člena statutárního orgánu obchodní korporace na dobu 5 let.

3. Oběma obžalovaným byla podle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost k náhradě škody poškozeným [jméno] [jméno] [příjmení], narozenému [datum], a [jméno] [příjmení], narozené [datum], každému samostatně ve výši 927 321,47 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně od právní moci rozsudku do zaplacení, poškozenému [jméno] [příjmení], narozenému [datum], ve výši 2 099 998 Kč a poškozenému [jméno] [příjmení], narozenému [datum], ve výši 1 422 000,30 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně od právní moci rozsudku do zaplacení. Poškozený [jméno] [příjmení] byl podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkázán se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

4. Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání oba obžalovaní, směřující do všech výroků napadeného rozsudku. Obžalovaný [jméno] [příjmení] od počátku popírá svou vinu a namítá, že napadený rozsudek nemá oporu v provedených důkazech. Odmítá, že by při jednání s objednatelem staveb, která nezpochybňuje, klamavě předstíral schopnost společnosti x LineBreak DOMY OLDAR s.r.o. dílo zhotovit a zamlčoval v této souvislosti skutečnosti jemu známé, na

jejichž základě by objednatelé smlouvy neuzavřeli. Dle jeho názoru nebyly provedeny důkazy, které by tato tvrzení obžaloby dokumentovaly. Při jednání s objednatelem vždy vystupoval pouze jako technický pracovník, který vysvětloval postup prací, jejich provedení a podobně, nikdy však neurčoval cenu díla, ani případné slevy. Tyto ekonomické záležitosti vždy řešil a stanovil pouze [jméno] [příjmení], který žil s jednatelkou společnosti paní [příjmení], řídil veškeré obchodní a finanční záležitosti společnosti, koncipoval později uzavírané smlouvy, a to společně s obchodní zástupkyní společnosti B [příjmení]. Odvolatel neměl přehled o skutečné finanční situaci společnosti, pouze jednatelkou [příjmení] byl informován, že pan [příjmení] zablokoval či převedl z účtu společnosti přibližně 6 000 000 Kč. Na základě této informace se odvolatel s [jméno] [příjmení] sešel a jejich rozhovor nahrával. Z něho vyplynulo, že peníze pan [příjmení] neodcizil, ale pouze je použil k vydírání spoluobžalované [příjmení] s tím, aby na něj převedla obchodní společnost DOMY OLDAR s.r.o., čemuž se ona bránila. [příjmení] [příjmení] pouze doporučoval, aby na pana [příjmení] podala trestní oznámení a vyloučila jej ze společnosti a on jí současně přislíbil pomoc po stavební stránce v další její činnosti. Pokud odvolatel jednal o slevách, tyto byly již předem navrženy panem [příjmení] a odsouhlaseny jednatelkou [jméno] [příjmení].

5. Co se týče neproplacení faktur subdodavatelům, pokud se s takovými případy setkal, vždy to ohlásil panu [příjmení] nebo paní [příjmení] a oni následně dali tyto závazky do pořádku. Nikdy se nejednalo o vysoké dluhy, které by nebyly uhrazeny a způsobily zastavení staveb či časové prodlevy. Činnost společnosti navíc i nadále, a to i po odchodu pana [příjmení], pokračovala a on tak neměl důvod pochybovat o ekonomickém stavu společnosti. O skutečné situaci společnosti se dozvěděl od obžalované [příjmení] až v době, kdy ve společnosti již [jméno] [příjmení] nebyl a místo obchodního ředitele vykonával [jméno] [příjmení] (nový přítel jednatelky [příjmení]). Po tomto zjištění reality upozornil objednatele staveb na tento nepříznivý stav a odmítl dále ve společnosti působit. V této souvislosti odvolatel připomněl, že nebyl jednatelem společnosti a neměl důvod, ani možnost zajímat se o její finanční stránku, k čemuž neměl ani žádné kompetence či pověření. Nelze tak dle názoru odvolatele dovozovat jakýkoli jeho úmysl k předstírání či zamlčování podstatných skutečností, když naopak ve chvíli, kdy zjistil nepříznivý stav společnosti, seznámil s tím objednatele a snažil se jim být nápomocen s ukončením spolupráce se společností x LineBreak DOMY OLDAR s.r.o. Dále odvolatel zdůrazňuje, že sebe ani nikoho jiného neobohatil, a naopak on sám má za společností pohledávku za nevyplacenou odměnu za práci.

6. Na návrh obhajoby obžalovaného [jméno] [příjmení] byla u veřejného zasedání před Vrchním soudem v Praze dne 19.2.2024 k důkazu přehrána audionahrávka hovoru obžalovaného [příjmení] s [jméno] [příjmení] z října 2018, k níž obhajoba uvedla, že z ní jasně vyplývá, že situaci ve společnosti považoval obžalovaný za problém mezi jednatelkou společnosti [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], jejím bývalým přítelem a zaměstnancem společnosti, do něž mu nic nebylo a neměl důvodu ve své práci dále nepokračovat. S ohledem na uvedené námítky obhajoby obžalovaného [jméno] [příjmení], kdy nebyl jednoznačně zjištěn skutkový stav věci, kdy obhajoba shledává oprávněné pochybnosti v otázce viny obžalovaného, navrhl odvolatel, aby Vrchní soud v Praze napadený rozsudek zrušil a obžalovaného obžaloby zprostil, popřípadě vrátil věc soudu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí.

7. Dle odvolacích námitek obžalované [jméno] [jméno] [příjmení] nelze jednoduše učinit závěr, že za veškerá jednání poté, co pan [příjmení] opustil společnost DOMY OLDAR s.r.o., je odpovědná obžalovaná, respektive obžalovaný [příjmení]. Při rozhodování ve věci je třeba přihlídnout k okolnostem, které předcházely skutkům, které jsou obžalované kladeny za vinu, když do statutárního orgánu společnosti byla nominována [jméno] [příjmení], který společnost fakticky řídil, přičemž z rozsudku odsuzujícího obžalovaného [jméno] [příjmení] v souvislosti s těmito událostmi ve vztahu ke společnosti DOMY OLDAR, s.r.o. a [jméno] [jméno] [příjmení] obhajoba zmiňuje závěry znaleckého posudku zpracovaného na její osobu, dle nichž je velmi důvěřivá a v podstatě naivní, manipulovatelná, poslušná a v době vztahu s panem [příjmení] také zoufalá. Všechny spory s panem [příjmení], které vyvrcholily vyvedením milionů Kč ze společnosti a agresivním chováním

pana [příjmení] vůči odvolatelce, ji nakonec přiměly s panem [příjmení] okamžitě ukončit spolupráci, a to za podpory spolupracovníků, kteří jí dodali odvalu. V tu chvíli obžalovaná začala řešit další fungování společnosti DOMY OLDAR s.r.o. a tuto se rozhodla „uzdravit“, v čemž jí přislíbili pomoc pan [příjmení] a pan [příjmení]. Přitom nebylo důvodu se domnívat, že by nadále docházelo k neoprávněným výběrům peněz nebo k propadům společnosti, neboť pan [příjmení] již ve společnosti nefiguroval. V tomto přislíbila pomoc i svědkyně [jméno] [příjmení], která projevila vůli i nadále dodávat klienty, kterých bylo potenciálně mnoho, což umožňovalo další fungování společnosti. Na okraj pak odvolatelka uvádí, že společnost DOMY OLDAR s.r.o. postavila v průběhu své činnosti několik desítek domů, reálně tak fungovala za účelem, k němuž byla založena, v žádném případě za účelem páčání trestné činnosti. Byla nastavena i další regulační opatření, například vyšší marže, snížení záloh, delší dodací lhůty apod., která měla přinést zisk a možnost ozdravení společnosti. K tomu bylo pochopitelně potřeba dalších zakázek a dalších zisků. Po odchodu pana [příjmení] však již nebylo možné v činnosti společnosti pokračovat a odvolatelka se nakonec rozhodla pro podání návrhu na insolvenční řízení. Obžalovaná přitom znovu vyjádřila svoji lítost nad situací poškozených, s nimiž lidsky soucítí a v žádném případě neměla v úmyslu je ochudit. Nicméně vnímá, že k celé situaci došlo důsledkem jednání pana [příjmení], který ostatně dojednal ještě všechny smlouvy s poškozenými vystupujícími v této věci, kdy k jednáním s nimi nedocházelo až po polovině října 2018, ale již v létě či na přelomu léta a podzimu toho roku. Obžalovaná předmětné smlouvy o dílo nesjednávala, neúčastnila se jakéhokoli přesvědčování poškozených k podpisu těchto smluv, či poskytnutí záloh, pouze smlouvy podepsala jako jednatelka zhotovitele.

8. Za zásadní pochybení soudu I. stupně považuje odvolatelka právní hodnocení věci a její kvalifikaci jako zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) tr. zákoníku. Odvolatelka poukazuje na to, že již soud I. stupně uvedl, že k naplnění skutkové podstaty trestného činu podvodu je třeba úmyslu pachatele, který musí zahrnovat všechny znaky tohoto trestného činu, k čemuž musí směřovat i samotné dokazování. Odvolatelka má za to, že v celém průběhu trestního řízení, a to ani v podané obžalobě ani v závěrečné řeči státního zástupce, a dokonce ani v napadeném rozsudku nebylo specifikováno, kdo se měl obohatit, jakým způsobem a v jaké výši, což ve všech fázích trestního řízení a vydaných rozhodnutích absentuje. Současně obhajoba považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný, když v právní větě k uvedeným skutkům pod bodem 1–3 je konstatováno, že obžalovaní svým jednáním jiného obohatili tím, že uvedli někoho omyl a zamlčeli podstatné skutečnosti a způsobili tak na cizím majetku značnou škodu, zatímco v odůvodnění napadeného rozsudku v bodě 53 se konstatuje, že obžalovaní, se společným jednáním obohatili...“. Zde obhajoba shledává významný nesoulad výrokové části rozsudku a jeho odůvodnění, z nichž není zřejmé, zda měli obžalovaní obohatit sebe nebo někoho jiného, stejně tak není zřejmé, jakým způsobem k tomu mělo dojít, koho měli obohatit, o jakou částku a co se s financemi stalo.

9. Stejně tak se nalézací soud nezabýval úmyslem obžalované [příjmení] právě k základnímu znaku skutkové podstaty trestného činu podvodu, tedy k obohacení, když tento úmysl zde jednoznačně není dán. Za takové situace nelze hovořit o úmyslném spáchání trestného činu. Není zde dán ani úmysl kohokoliv uvést v omyl nebo zamlčet podstatné okolnosti, k čemuž se obhajoba odvolává na účetní závěrku společnosti za období roku 2017, zveřejněnou v obchodním rejstříku dne 30.7.2018, tedy ještě před podpisem inkriminovaných smluv, v níž je uveden záporný vlastní kapitál společnosti v částce - 6 525 000 Kč. Již zveřejněním tohoto údaje dle obhajoby je jakýkoli úmysl obžalované vyloučen. Obhajoba argumentuje tím, že obžalovaná poškozené k podpisu smluv nepřesvědčovala a poškození se nedostali do své pozice z důvodu, že by na ně byl činěn nátlak, nebo že by podlehli ujišťování ze strany obžalovaných, naopak vzhledem k tomu, že se jednalo o stavby rodinných domů, tedy o celoživotní investici, byla na místě z jejich strany vyšší míra opatrnosti, k čemuž obhajoba odkázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.5.2010 sp. zn. 7 Tdo 486/2010. Z pohledu obhajoby je nepřijatelné kriminalizovat soukromoprávní vztah,

za který je třeba jednání obžalovaných s poškozenými považovat, kdy trestním postihem jednoho účastníka nemůže být nahrazována nezbytná míra opatrnosti druhého účastníka při ochraně jeho vlastních práv a majetkových zájmů. Zde obhajoba zdůrazňuje subsidiaritu trestní represe, k jejímuž posouzení soud I. stupně vůbec nepřistoupil. Zde odvolatel odkázal na Nález Ústavního soudu ze dne 25.11.2003, sp. zn. I. ÚS 558/01, dle něhož při naplnění objektivních znaků trestného činu při promítnutí principu trestněprávní represe jako posledního prostředku – „ultima ratio“ – nemůže být ignorována obchodněprávní stránka věci. K tomu poukazuje odvolatelka na jednání a chování [jméno] [příjmení] vůči ní, vůči obžalovanému [příjmení] či ve vztahu k samotné společnosti, které soud nalézací nijak nerozporuje, ale přitom z něj nevyvozuje žádné důsledky. Soud I. stupně nijak nezohledňuje spontánnost aktu okamžitého ukončení pracovního poměru s [jméno] [příjmení], nikoli jeho plánovitost za účelem následného páčání trestné činnosti, stejně tak se soud I. stupně nezabývá nutností přítomnosti podvodného úmyslu již od samého počátku, tedy již v době uzavření smluv, tedy úmysl k podvodnému jednání za účelem obohacení sebe nebo jiného, s úmyslem uvést někoho v omyl nebo zamlčet podstatné skutečnosti. Nic takového podle obhajoby prokázáno nebylo. K tomu odvolatelka znovu podotýká, že se žádným ze zákazníků nejednala, obsah smluv nesjednávala a neúčastnila se žádných schůzek. Navíc počítala s tím, že všechny peníze zaslané společnosti daným zákazníkem budou samozřejmě použity na výstavbu jeho domu. Zde obhajoba poukazuje na charakter podnikatelské činnosti v oblasti stavebnictví, kdy se jedná o činnost dlouhodobou, které předchází vyřízení stavebního povolení, které si však bohužel vyžaduje časový prostor v řádu měsíců, někdy i let, v jehož rámci mohou být realizovány další zakázky, jak je to v tomto odvětví běžné. Dále odvolatelka uvádí, že u některých poškozených k částečnému poskytnutí plnění došlo, což samo o sobě vylučuje jakýkoli úmysl k podvodnému jednání. K nutnosti naplnění úmyslu od samého počátku jednání poukazuje obhajoba například na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30.6.2015, sp. zn. 6 Tdo 568/2015.

10. Dle názoru obhajoby je možno zcela vyloučit i nepřímý úmysl obžalované ve vztahu k projednávanému jednání, když obžalovaná počítala s konkrétními okolnostmi, které ji utvrzovaly v tom, že společnost DOMY OLDAR s.r.o. bude schopna dostát svému závazku a plnit dle uzavřených smluv, k čemuž jí přislíbili pomoc dva spolupracovníci, odborníci v odboru, pan [příjmení] a pan [příjmení] a současně byl ze společnosti eliminován pan [příjmení], který v minulosti neoprávněně vybíral peníze z účtu společnosti, čehož se již tak do budoucna nebylo třeba obávat. Na celou událost je přitom nutné pohlížet optikou vnímání situace, která se jevila obžalovaným v době údajného podvodného jednání, nikoli optikou pohledu dnešního, kdy je již zřejmé, že společnost nebyla nakonec schopna svým závazkům dostát. Obhajoba má za to, že obžalovaná mohla jednat nanejvýše z nedbalosti, ale v tom případě nepřichází v úvahu spáchání trestného činu podvodu. Zde odkazuje odvolatelka na Nález Ústavního soudu ze dne 7.1.2010, sp. zn. III. ÚS 722/09, dle kterého subjektivní stránku trestného činu ve formě nepřímého úmyslu nelze jen předpokládat, ale je nutno ji prokázat. Zde podané odvolání poukazuje rovněž na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.2.2018, sp. zn. 8 Tdo 97/2018. V této souvislosti má obhajoba za to, že nebyla ze strany soudu I. stupně náležitě hodnocena osoba obžalované [příjmení], která je důvěřivá, až naivní, snadno manipulovatelná, což samo o sobě za situace, kdy do určité doby důvěřovala panu [příjmení] vylučuje u ní i nepřímý úmysl ke spáchání podvodného jednání, neboť ona sama věřila, že společnost DOMY OLDAR s.r.o. bude schopna své závazky řádně plnit. Přitom nelze „udělat tlustou čáru“ za působením pana [příjmení] ve společnosti, neboť všichni poškození byli jako klienti získáni ještě v době, kdy pan [příjmení] ve společnosti fungoval, zatímco obžalovaná smlouvy pouze podepsala. V souvislosti s tím zmiňuje odvolatelka svoji dosavadní bezúhonnost, řádný způsob života a následky, které si ze svého působení ve společnosti DOMY OLDAR s.r.o. dosud nese v podobě psychických potíží, které si vyžadují užívání antidepresiv.

11. Odvolatelka nijak nezpochybňuje svůj podpis na předmětných smlouvách ani skutečnost, že poškození zaplatili zálohu, aniž by u většiny z nich došlo k poskytnutí sjednaných služeb. Na druhou stranu však zpochybňuje vědomí obžalovaných svým závazkům nedostát, což navíc dle

odvolatelky nenaplňuje úmyslné jednání, které by vedlo ke spáchání trestného činu. Zde poukazuje na článek 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, dle něhož nikdo nesmí být zbaven osobní svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku. Záměrem obžalované [příjmení] a zcela jistě i obžalovaného [příjmení] bylo od počátku řádně plnit z předmětných smluv. V souvislosti s tím apeluje odvolatelka na uplatnění zásady subsidiarity trestní represe, kdy by aplikace trestního práva neměla suplovat občanskoprávní řešení daného případu.

12. Obžalovaná tak na základě uplatněných námitek navrhla Vrchnímu soudu v Praze, aby napadený rozsudek zrušil a sám obžalovanou obžaloby zprostil a poškozené odkázal s jejich nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

13. Vrchní soud v Praze z podnětu podaných odvolání přezkoumal napadený rozsudek z hlediska zákonnosti a odůvodněnosti výroků rozsudku i z hlediska správnosti postupu řízení, které předcházelo vyhlášení napadeného rozsudku, a to z pohledu odvoláními vytýkaných vad, přičemž k vadám odvoláními nevytýkaným mohl přihlížet jen potud, pokud měly vliv na správnost výroků napadeného rozsudku, proti nimž byla odvolání podána. Na podkladě takového přezkumu věci, v rozsahu předpokládaném v ust. § 254 odst. 1 tr. řádu shledal odvolání obžalovaných de facto nedůvodným, když relevanci jim přiznal pouze okrajově při stanovení výše úroků z prodlení.

14. V řízení předcházejícím napadenému rozsudku přitom nebyly zjištěny žádné vady, které by měly vliv na správnost rozhodnutí. Soud I. stupně respektoval veškerá ustanovení trestního řádu, jimiž je zabezpečováno jak náležité objasnění věci, tak i právo obžalovaného na obhajobu, v hlavním líčení v souladu s ust. § 2 odst. 5 tr. řádu provedl většinu reálně dostupných a pro řádné zjištění skutkového stavu podstatných důkazů. Provedené důkazy následně Krajský soud v Praze hodnotil v souladu s ust. § 2 odst. 6 tr. řádu a dospěl k logicky správným a odůvodněným skutkovým zjištěním, která mu byla dostatečným podkladem pro závěr, který ve svém rozhodnutí učinil. Tento proces splnil i požadavky kladené na náležitosti rozsudku a obsah jeho odůvodnění ve smyslu ust. § 125 odst. 1 tr. řádu a skutkovým zjištěním nalézacího soudu a jeho závěrům nelze v zásadě ničeho vytknout. Je třeba dodat, že odvolacímu soudu nepřísluší nahrazovat postup soudu I. stupně podle § 2 odst. 6 tr. řádu a za předpokladu, že úvahy soudu v tomto směru vycházejí z úplného a nezkresleného obsahu všech provedených důkazů a odpovídají zásadám obecné logiky, je v souladu se zásadou bezprostřednosti a ústnosti řízení na soudu I. stupně, před nímž jsou důkazy prováděny, aby z nich vyvozoval závěry pro tvorbu skutkových zjištění. Odvolací soud je oprávněn korigovat skutková zjištění nalézacího soudu pouze v limitované míře na základě před ním provedeného dokazování (viz § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. řádu). Takové podmínky však v posuzovaném případě nenastaly.

15. Na počátku nutno říci, že odvolací soud nemá výhrady vůči napadenému rozsudku, co se týče skutkových zjištění, právní kvalifikaci jednání obžalovaných, ale i uložených trestů. Koneckonců ani samotní obžalovaní nezpochybňují skutečnost, že smlouvy o dílo byly s poškozenými [jméno] [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] v uvedených datech uzavřeny, jejich předmětem bylo zhotovení rodinných domů a na základě těchto smluv byli poškozenými na účet společnosti x LineBreak DOMY OLDAR s.r.o. složeny zálohy, jejichž výše rovněž není sporná. Sporným tak zůstává z pohledu podaných odvolání posouzení okolností, za nichž k uzavření závazků s poškozenými došlo a s jakým záměrem předmětné smlouvy obžalovaní uzavírali, tedy v zásadě rozporují především subjektivní stránku trestného činu, jehož spácháním byli uznáni vinnými. Tyto námitky však shledává odvolací soud s ohledem na provedené dokazování a jeho výstižné vyhodnocení nalézacím soudem za bezpředmětné, přičemž především odkazuje na odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14.9.2023, č.j. 5 T 43/2023-1737, v němž v odstavci 2. – 44. jsou velmi podrobně rozebrány důkazy a skutečnosti z nich vyplývající, a v odstavcích 45. – 53. jsou tyto důkazy souhrnně vyhodnoceny. Odvolací soud považuje za nadbytečné tyto skutečnosti znovu opakovat a sám se bude věcí zabývat zejména z pohledu odvolacích námitek.

16. Zde je třeba se v první řadě vypořádat s okolnostmi, za nichž obžalovaní přistoupili k uzavření předmětných smluv o dílo a znalostí těchto okolností obžalovanými a jejich dopadem do celé projednávané věci. Obžalovaná [jméno] [příjmení] tvrdila, že od počátku bylo jejím cílem po odchodu [jméno] [příjmení] ze společnosti DOMY OLDAR s.r.o. tuto společnost ozdravit, dostat jejím závazkům a stejně tak splnit závazky nově přijaté, přestože věděla, že [jméno] [příjmení] vyplenil bankovní účty společnosti, ta tak neměla disponibilní prostředky a obžalovaná se de facto spoléhala na příliv nových klientů a zálohy jimi poskytnuté, které používala na úhradu již splatných závazků společnosti. Obžalovaný [jméno] [příjmení] se vyjádřil v tom smyslu, že o ekonomické situaci společnosti neměl přehled a dostatečné informace, neboť nebyl ve společnosti v pozici, v níž by tyto informace mohl zjistit. Zabýval se svojí pracovní náplní spočívající v technickém zajištění staveb a o ekonomickou stránku neměl důvodu se zajímat.

17. Z provedených důkazů jednoznačně vyplývá, že ke dni podepsání předmětných smluv o dílo se společnost DOMY OLDAR s.r.o., za niž jako za zhotovitele smlouvy o dílo podepsala obžalovaná [jméno] [jméno] [příjmení], neměla de facto jakékoli finanční prostředky na svoji činnost a další fungování. Tyto skutečnosti vyplývají jednak ze znaleckého posudku z oboru ekonomika, odvětví účetnictví, který zpracoval a u hlavního líčení osobně prezentoval znalec Ing. [jméno] [příjmení], CSs., v němž sumarizuje k jednotlivým datům splatné závazky, které se navyšují již od 14.12.2017, aby ke dni 31.10.2018 dosáhly částky 4 911 996,64 Kč, ke dni 8.1.2019 částky 4 493 000 Kč a ke dni 5.3.2019 částky 5 149 000 Kč. Znalec přitom konstatoval, že vycházel vždy z čísel příznivějších pro společnost, dohledal i některé pohledávky společnosti, avšak zjištěné závazky je vysoce převyšovaly. Společnost přitom nedisponovala ani finančními prostředky na bankovních účtech, když zůstatek na jejím bankovním účtu č. 2600786800 vedeném u Fio banky a.s. činil ke dni 31.10.2018 částku 5 097,15 Kč a dle sdělení obžalované [příjmení] jako jednatelky společnosti byl tento účet pouze minimálně využíván. Hlavním účtem společnosti tak byl bankovní účet č. 9839498001 vedený u Raiffeisenbank a.s., na němž ke dni 30.10.2018 činil disponibilní zůstatek - 806 220,95 Kč, když zůstatek na účtu činil - 399 266,55 Kč a blokováno bylo 406 954,40 Kč. Ke dni 7.1.2019 činil zůstatek na účtu - 356 650,54 Kč a blokováno bylo 20 000 Kč, disponibilní zůstatek činil 23 349,46 Kč. V pokladně společnosti se dle pokladní knihy (č. l. 1418-1441) nacházely rovněž minimální částky v řádech jednotek tisíc až nižších desítek tisíc Kč, pouze na pokrytí nutných provozních nákladů. Kromě toho společnost měla neuhrazené závazky u svých dodavatelů, což soud I. stupně konstatuje v odstavcích 34. – 37. napadeného rozsudku. I o těchto skutečnostech přitom prokazatelně oba obžalovaní věděli, když svědku [jméno] [příjmení] ze společnosti OBB stavební materiály s.r.o. obžalovaná [příjmení] adresovala e-mail již dne 29.10.2018 (č. l. 450), v němž se mu omlouvá za současnou situaci, kdy se jako firma dostali do velké prodlevy s úhradou závazků, vyplývajících z neuhrazených faktur, a nabízí svědkovi osobní schůzku a deklaruje snahu uhradit dluh v co nejkratší době. Přitom podle vyjádření tohoto věřitele, dodavatele stavebního materiálu, dluh ke dni 29.10.2018 činil 2 909 000 Kč. U dalšího významného dodavatele společnosti DONAP s.r.o., od níž odebírala DOMY OLDAR s.r.o. okna včetně montáže, zjevně docházelo podle e-mailové komunikace na č. l. 539-561 k prodlevám s platbami za vystavené faktury již od počátku roku 2018 a tento problém se prohloubil v srpnu a září 2018, kdy 14.9.2018 [jméno] [příjmení] z obchodního oddělení společnosti DONAP urguje nezaplacené faktury a upozorňuje, že pokud faktury nebudou uhrazeny, budou nuceni přistoupit k předchozímu nastavení, kde byla okna placena již k termínu montáže a současně pozastavit všechny montáže již plánované. O finanční situaci a způsobu chodu společnosti DOMY OLDAR s.r.o. potom vypovídá e-mail ze dne 16.8.2018, v němž se obžalovaná [jméno] [příjmení] omlouvá za vzniklé prodlení s úhradou faktur a sděluje, že následující den společnost obdrží nějakou zálohu a bude tak možné uhradit aspoň jednu fakturu.

18. O plné informovanosti obžalovaného [jméno] [příjmení] o ekonomické situaci společnosti vypovídá audionahrávka jeho rozhovoru s [jméno] [příjmení], bývalým přítelem obžalované [jméno] [jméno] [příjmení], který ve společnosti DOMY OLDAR s.r.o. působil, když tento důkaz

přehráním audiozáznamu byl k návrhu obhajoby proveden u veřejného zasedání konaného dne 19.2.2024 před Vrchním soudem v Praze. Podle vlastností tohoto souboru bylo médium vytvořeno dne 9.10.2018 a poslední změna (pravděpodobně přehrání na přiložený USB flash disk) byla provedena dne 19.10.2018. K získání této nahrávky si odvolací soud opatřil trestní spis Krajského soudu v Praze, sp. zn. 2 T 43/2020 ve věci odsouzeného [jméno] [příjmení], jehož součástí je přepis zachyceného rozhovoru a USB flash disk, na němž je rozhovor zaznamenán, a to na č.l. 478-479. Obžalovaný [jméno] [příjmení] zde s plným zasvěcením diskutuje s [jméno] [příjmení] o tom, že vybral, „7 koulí“ (míněno milionů), čímž firmu potopil, ta se nachází v agonii, moc času nezbyvá, zbývají spíš dny než týdny, přičemž by všechno bylo v pohodě, kdyby [jméno] [příjmení] firmu nepotopil. Obžalovaný [příjmení] mluví i o tom, že je tam toho požehnaně, s těma zálohami, se vším a výslovně uvádí, že [jméno] bude nucena do 14 dnů vyhlásit insolvenční, jinak ji zavřou ještě rychleji než tak. Rovněž z této nahrávky explicitně vyplývá, že obžalovaný [jméno] [příjmení] věděl o problémech s neplacenými závazky vůči dodavatelům společnosti DOMY OLDAR s.r.o., když konkrétně jmenoval oběběčko (společnost OBB stavební materiály s.r.o. – dodavatel stavebního materiálu), [příjmení] ([jméno] Paleček – dodavatel sádkokartonů, fasád, obkladů a dlažby, plovoucích podlah a malby), Kotlíka (dodávka kompletní elektromontáže včetně materiálu), [příjmení] (společnost OBB stavební materiály s.r.o.). Obžalovaný [jméno] [příjmení] v tomto rozhovoru mimo jiné uvedl, že nebude nikomu nic slibovat, že přijde třeba miliarda, protože ví, že to tak není.

19. Ze shora uvedených skutečností je jednoznačně zřejmé, že ekonomický stav společnosti byl neudržitelný a reálně neumožňoval společnosti plnit její závazky, o čemž oba obžalovaní velmi dobře věděli a s tímto vědomím uzavřeli smlouvy o dílo s poškozenými a inkasovali zálohy, přičemž počítali s tím, že tyto finanční prostředky obratem použijí na splatné závazky společnosti DOMY OLDAR s.r.o., aniž by měli jakkoli zajištěné financování stavby rodinných domů poškozených. Zde nemůže obstát ani obhajoba obžalované [příjmení], že byla vedena úmyslem, „uzdravit“ společnost DOMY OLDAR s.r.o. a vyhovět všem klientům i věřitelům, aniž by kdy pojala úmysl kohokoliv poškodit. Společnost totiž ke dni podepsání předmětných smluv o dílo 31.10.2018, respektive 8.1.2019 nedisponovala žádnými aktivy, která by pro svou činnost mohla použít, naopak evidovala velké množství závazků, dosahujících miliony korun a nemohla ani reálně počítat s konkrétními zakázkami, které by byly způsobily restart zcela vytunelované společnosti zajistit. Odvolávali-li se obžalovaní na zprostředkovatelskou činnost svědkyně [jméno] [příjmení], ani ze spolupráce s touto svědkyní nebyla reálná očekávání na významný nárůst zakázek s potencionálními příjmy, když sama svědkyně uvedla, že za celou dobu sehnala pro společnost DOMY OLDAR s.r.o. 4 až 5 zákazníků, jmenovitě uvedla 4, z nichž 3 jsou poškození v projednávané věci. Je pravdou, že společnost DOMY OLDAR s.r.o. předala dle předložených dokumentů zhotovené stavby celkem 33 subjektům, nicméně se dostala do ekonomicky neúnosného stavu (pravděpodobně již v době uzavření projednávaných smluv o dílo do stavu předlužení) a za této situace obžalovaní, vědomi si tohoto kolapsu společnosti nadále na základě nově uzavřených smluv vybírali další finanční prostředky, které použili způsobem zcela vylučujícím splněním nově uzavřených závazků. V této souvislosti je jisté velmi výmluvný i návrh na zahájení insolvenčního řízení podaný samotným dlužníkem DOMY OLDAR s.r.o., na jehož základě bylo dne 13.8.2019 zahájeno insolvenční řízení (č. l. 308-315), v němž dlužník uvádí celkem 93 věřitelů a souhrn závazků v celkové výši 34 288 550,20 Kč, přičemž převážná většina těchto závazků pochází z doby před odchodem [jméno] [příjmení] ze společnosti x LineBreak DOMY OLDAR s.r.o., k němuž došlo dne 18.10.2008.

20. Za této situace se ani jeden z obžalovaných nemůže zaštit'ovat nedostatkem subjektivní stránky trestného činu, tedy úmyslu, byť ve formě úmyslu nepřímého, neboť naopak provedené důkazy tuto subjektivní stránku velmi podrobně osvědčují, a to jak ve složce vědomostní, tak ve složce volní, jejíž nedostatek namítá obhajoba obžalované [příjmení]. Argumentuje-li obhajoba, že obžalovaná [příjmení] měla v úmyslu všem svým závazkům dostát, k čemuž jí přislíbili spolupráci

jako odborníci pan [příjmení] a pan [příjmení], tato jí deklarovaná, rozhodně zcela iracionální představa ji nemůže z objektivně provedeného jednání vyvinut. Naprosto obdobnou situací se zabýval Nejvyšší soud již ve svém usnesení ze dne 28.7.2010 sp. zn. 5 Tdo 771/2010, v němž konstatoval, že, „o existenci nepřímého (eventuálního) úmyslu ve smyslu § 15 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku u trestného činu podvodu podle § 209 tr. zákoníku svědčí mimo jiné takové jednání pachatele, který od poškozených vylákal finanční prostředky za situace, kdy již na počátku páčání trestné činnosti věděl o nepříznivých výsledcích svého podnikání a o tom, že nebude schopen dostát svým závazkům. Pro posouzení subjektivní stránky citovaného trestného činu je významné též zjištění, že se pachatel spoléhal na nejistou budoucí událost, s níž nemohl počítat, že skutečně nastane“ (v námi posuzované věci získání nových vážných zájemců a uzavření dalších smluv o dílo). Citované rozhodnutí Nejvyššího soudu je naprosto výmluvné a přesně dopadá na posuzovanou věc, když společnost DOMY OLDAR s.r.o. byla v předmětné době insolventní a obžalovaní spoléhali pouze na uzavírání nových smluv, aniž by však měli konkrétní sjednané klienty. Zde potom nemůže obstát ani obhajoba obžalovaných, že smlouvy s poškozenými byly předjednány již [jméno] [příjmení], byť k jejich podpisu došlo až po jeho odchodu z firmy za jejich účasti, když se měli cítit těmito předjednanými, avšak nepodepsanými smlouvami vázání. Z výpovědi všech svědků poškozených, tedy [jméno] [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] vyplývá, že již o konkrétních podmínkách později uzavřených smluv jednali s obžalovanými [příjmení] a [příjmení]. Je třeba podotknout, že i kdyby tomu tak nebylo, podstatné je, že smlouvy byly za účasti obžalovaných podepsány až po odchodu [jméno] [příjmení] ze společnosti DOMY OLDAR s.r.o., tedy právě obžalovaní vstoupili do smluvního vztahu, na jehož základě vylákali od poškozených finanční plnění pod příslibem zhotovení díla, ačkoliv již v momentě uzavření smluv bylo zcela evidentní, že svému závazku nemohou s ohledem na ekonomický stav společnosti jakkoli dostát.

21. Namítá-li obhajoba obžalované [jméno] [jméno] [příjmení], že v celém trestním řízení, a tedy i v napadeném rozsudku absentuje to, kdo se měl obohatit, kdo byl obohacen, jakým způsobem a v jaké výši, ani v tomto případě jí nelze dát za pravdu. Při pozorném přečtení skutkových vět je zřejmé, že obohaceným subjektem, za něhož oba obžalovaní jednali, byla společnost x LineBreak DOMY OLDAR s.r.o., tedy jednali k obohacení jiného vylákáním záloh na zhotovení rodinných domů na základě uzavřených smluv o dílo, přičemž tyto prostředky byly použity na splatnost jiných závazků společnosti a škoda tak vznikla ve výši poškozenými zaplacených záloh, v případě poškozených [příjmení] a [příjmení] po odečtu částečně zhotovené základové desky. Skutky jsou popsány řádně, srozumitelně, pokrývají všechny znaky trestného činu podvodu, a to jak v jeho základní skutkové podstatě podle § 209 odst. 1 tr. zákoníku, tak v kvalifikované skutkové podstatě podle § 4 písm. d) tr. zákoníku v návaznosti na výši způsobené škody. Je třeba ještě podotknout, že popis skutku od vydaného usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 15.7.2020 nedoznal prakticky žádných změn, proto obžalovaným bylo řádně zajištěno právo na obhajobu, neboť jim bylo známo, co je jim konkrétně kladeno za vinu, v jakém jejich konkrétním jednání je spatřován daný trestný čin, jehož právní kvalifikace byla rovněž od počátku neměnná. Ještě pro úplnost je třeba uvést, že obohacení společnosti DOMY OLDAR s.r.o. spočívalo ve zmenšení jejich závazků, které byly částečně z peněz poškozených uhrazeny. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani obhajobou akcentovaná nepřesnost uvedená v odst. 53. odůvodnění napadeného rozsudku, zabývající se právní kvalifikací jednání obžalovaných, kde je uvedeno, že obžalovaní obohatili sebe, neboť celý způsob provedení trestného činu je zřejmý včetně následku a použití vylákaných finančních prostředků, a nevzbuzuje žádné pochybnosti.

22. Ze shora provedené rekapitulace je tak zřejmé, že odvolací soud nesdílí námitky ani jednoho z obžalovaných proti výroku o vině, když zcela správnými shledává jak skutková zjištění, tak právní kvalifikaci jednání obou obžalovaných podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) tr. zákoníku při způsobení škody v celkové výši 5 376 641,25 Kč, což by v době spáchání trestného činu představovalo přísnější právní kvalifikaci podle § 209 odst. 1, 5 písm. a) tr. zákoníku, neboť do dne 30.9.2020 byla

škoda velkého rozsahu definována částkou 5 000 000 Kč, zatímco zákonem č. 333/2020 Sb., kterým byl trestní zákoník novelizován, tato částka byla zvýšena na 10 000 000 Kč při současném stanovení značné škody podle § 138 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku v částce alespoň 1 000 000 Kč. Již v přípravném řízení byl v souladu s ustanovením § 2 odst. 3 tr. zákoníku tento aplikován ve znění účinném od 1.10.2020 po navýšení hranic způsobené škody, neboť tato právní úprava je pro obžalované příznivější, když z trestní sazby 5-10 let tímto zásahem došlo k jejímu snížení na 2-8 let.

23. Stejně tak nemůže uspět snaha obhajoby obžalované [příjmení] o přenesení odpovědnosti na poškozené, kteří dle obhajoby nejednali dostatečně obezřetně, když ve sbírce listin v obchodním rejstříku u společnosti DOMY OLDAR s.r.o. byla dne 30.7.2018 založena rozvaha ve zkráceném rozsahu k 31.12.2017, v níž je uveden vlastní kapitál ve výši - 6 525 000 Kč. Je pravdou, že praxe soudů a ustálená judikatura požaduje po obou stranách závazků určitou míru opatrnosti, s níž je třeba do závazkového vztahu vstupovat, nicméně jedná se o situace, kdy lze tento přístup poškozených spravedlivě požadovat, a to zejména z pohledu běžných okolností, které v takových závazcích nastávají, popřípadě je jistě přísnější kritérium v tomto směru ve vztahu k subjektům, u nichž se předpokládá určitá odborná způsobilost, ať už vlastní či prostřednictvím zaměstnanců či osob jinak je zastupujících. V popsanych případech však nelze dovodit, že by poškození jednali jakkoli lehkomyšlně a svojí laxností si způsobili následky, které nastaly v podobě neprostatvených, popřípadě nevráćených záloh. Poškození absolvovali vždy několik osobních setkání s obžalovanými k projednání podmínek stavby jejich vysněného rodinného domu a později uzavřené smlouvy o dílo, když s poškozenými [jméno] [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] vzhledem k jejich velmi mladému věku byli na jednání přítomni i jejich rodiče, poškozený [jméno] [příjmení] se byl podívat dokonce na referenční dům, jehož majitelé mu firmu vřele doporučili s tím, že s ní mají dobré zkušenosti. Poškození následně podepsali s obžalovanými smluvní dokumentaci a transparentním způsobem, tedy bezhotovostně převedli na účet společnosti DOMY OLDAR s.r.o. finanční prostředky ve výši, jak na ně byla vystavena zálohová faktura. Z pohledu odvolacího soudu je takový přístup poškozených odpovídající a obecně při seriózním přístupu obou smluvních stran funkční. Odvolací soud nesdílí názor odvolatelky [jméno] [jméno] [příjmení], že by poškození měli jakýkoli podíl na vzniklém následku, neboť takový přístup nelze akceptovat již z principu zdravého a seriózního obchodního prostředí, v němž při potřebné a obvyklé míře opatrnosti by smluvní strany k sobě navzájem měly přistupovat a priori s důvěrou, nikoli již předem předpokládat nepoctivé jednání svého smluvního partnera. Pokud obhajoba odkazuje na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího či Ústavního soudu, je nepochybné, že každý případ je třeba hodnotit individuálně a nelze v tomto směru nastavit obecná pravidla, která by mohla každý jednotlivý případ pokrýt. Odvolací soud zcela souhlasí s obhajobou obžalované [příjmení], že trestní právo je třeba aplikovat jako ultima ratio, tedy jako krajní řešení tam, kde normy jiných právních odvětví nedostačují, čemuž odpovídá materiální korektiv obsažený v § 12 odst. 2 tr. zákoníku, který pro naplnění znaků skutkové podstaty konkrétních trestných činů při formálním pojetí trestného činu stanoveném v § 12 odst. 1 tr. zákoníku vyžaduje i společenskou škodlivost daného jednání. Stejně tak odvolací soud souhlasí s tím, že prostředky trestního práva nelze vymáhat výhradně občanskoprávní nárok a stejně tak je nepřijatelné zbavení osobní svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku. Odvolatelka obžalovaná [příjmení] však uvádí námitky a příklady zcela nepřiléhavé, které neodpovídají provedeným a hodnoceným důkazům a skutkovým zjištěním, k nimž dospěl nalézací soud a jednoznačně tak nemohou obstát. Za zcela absurdní je třeba považovat námitku, že u obžalované [příjmení] nemohlo jít od počátku o promyšlené jednání, když nepředpokládala dopředu, že propustí [jméno] [příjmení] a následně bude páchat trestnou činnost. Počáteční úmysl je samozřejmě u trestného činu podvodu požadován a tento musí předcházet jednání, kterého se pachatel dopustil, avšak v posuzovaném případě je to uzavření smluv o dílo za situace, kdy zhotovitel DOMY OLDAR s.r.o. byl v takové ekonomické kondici, že nebylo možné reálně předpokládat, že může svým závazkům, které za zhotovitele sjednali oba obžalovaní, dostát.

Důkazní situaci odporující je potom vyjádření odvolatelky, že od počátku měla v úmyslu zálohy složené poškozenými použít na výstavbu jejich rodinných domů, což naprosto neodpovídá skutečnosti, kdy prokazatelně byly finanční prostředky z poskytnutých záloh používány na hrazení splatných závazků společnosti, a to za situace, kdy společnost neměla jakékoli další zdroje financování. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani obhajobou namítaná výpomoc obžalované [příjmení] společnosti DOMY OLDAR s.r.o. v řádu nižších desetitisíců Kč při desetimilionových závazcích. Stejně tak je nepatřičná námitka obhajoby obžalované [příjmení], že poškozené k podpisu smluv nijak nepřesvědčovala a nedostali se do své pozice z důvodu, že by na ně byl činěn nátlak nebo že by podlehlí ujišťování ze strany obžalovaných, když spáchání trestného činu podvodu žádný nátlak nevyžaduje, vyžaduje pouze úmyslné uvádění nepravdivých skutečností nebo jejich zamlčení, následkem čehož je poškozený uveden v omyl a pachatel obohatí sebe nebo jiného, k čemuž v projednávané věci bezpochyby došlo, neboť s poškozenými byly uzavírány smlouvy, v nichž společnost DOMY OLDAR s.r.o. na sebe vzala závazek zhotovit rodinné domy, který reálně nebyla schopna splnit, a to již v době uzavření smluv, přičemž obžalovaní před poškozenými zamlčeli ekonomický stav společnosti, s nímž byli oba velmi dobře seznámeni a jehož znalost by u všech poškozených nepochybně vedla k tomu, že by předmětné smlouvy nikdy neuzavřeli a zálohové platby neposkytli.

24. Z titulu podaných odvolání Vrchní soud v Praze přezkoumal i výroky o uložených trestech, a to zejména z pohledu ustanovení §§ 38 a 39 tr. zákoníku, o nichž konstatoval, že je shledal nikoliv nepřiměřenými, respektive nepřiměřeně přísnými z pohledu odvolání obžalovaných, když státní zástupce rozsudek soudu I. stupně odvoláním nenapadl. Oba obžalovaní, ač byli ohroženi trestní sazbou odnětí svobody v rozmezí 2 - 8 let, byli postiženi pouze výchovným trestem, a to hluboko v dolní polovině zákonné trestní sazby, byť v maximální možné výměře pro uložení podmíněného trestu, v trvání 3 let, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku u každého z obžalovaných odložen na zkušební dobu v trvání 4 let. Soud I. stupně se přitom vypořádal s okolnostmi významnými pro úvahu o druhu a výši trestu, a to v odstavcích 54. a 55. napadeného rozsudku a k této jeho argumentaci se odvolací soud bez výhrad připojuje. Stejně tak jako k odůvodnění uložení trestu zákazu činnosti spočívajícího ve výkonu funkce člena statutárního orgánu obchodních korporací, uloženího obžalované [jméno] [jméno] [příjmení] na dobu 5 let, neboť obžalovaná se trestné činnosti dopustila právě v souvislosti s výkonem takové funkce a je v zájmu společnosti jí po určité období v obdobné činnosti zabránit.

25. Stejně tak správnými shledal odvolací soud výroky o náhradě škody co do jejich výše, k níž se soud I. stupně vyjádřil v odstavcích 56 a 57 napadeného rozsudku, přičemž výše uložené povinnosti k náhradě škody se odvíjí od skutkových zjištění napadeného rozsudku, když poškození prokazatelně poukázali na účet společnosti DOMY OLDAR s.r.o. zálohy v uvedené výši, aniž by jim bylo poskytnuto protiplnění. Pouze v případě poškozených [příjmení] a [příjmení] byla částečně zhotovena základová deska a její hodnota byla odečtena od celkově složené zálohy a od této částky se odvíjí nárok každého z poškozených zvlášť, neboť se na plnění ze smlouvy o dílo podíleli stejným dílem. Poškozený [jméno] [příjmení] byl správně po přiznání nároku na náhradu škody ve výši 2 099 998 Kč odkázán se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, neboť se připojil s nárokem o 2 koruny vyšším. Ke změně výroku o náhradě škody tak odvolací soud přistoupil pouze u výše stanoveného úroku z prodlení, který poškození [jméno] [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] požadovali od právní moci rozsudku, přičemž dle § 2 Nařízení vlády č. 351/2013, „výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů“. Ke dni rozhodnutí přitom byla ČNB stanovena repo sazba 6,75 %, a proto byl úrok z prodlení vyčíslen na 14,75 %, a to společně s povinností obžalovaných k náhradě škody poškozeným, ode dne právní moci rozsudku, jak bylo poškozenými požadováno, až do zaplacení.

26. Vzhledem ke shora podrobně rozebraným důvodům, kdy odvolací soud shledal odvolání obžalovaných pouze marginálně důvodnými, na jejich základě přistoupil toliko ke změně úrokové sazby úroku z prodlení a v tomto smyslu zrušil výroky o náhradě škody vůči poškozeným [jméno] [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. V ostatních výrocích, tedy ve výroku o vině, všech výrocích o uložených trestech a výroku o náhradě škody ve vztahu k poškozenému [jméno] [příjmení] byl rozsudek soudu I. stupně shledán bezvadným, a proto v tomto rozsahu do něj nebylo zasahováno.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není žádný další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí, proti němuž dovolání směřuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, rozhoduje o něm Nejvyšší soud ČR. Nejvyšší státní zástupce může podat dovolání pro nesprávnost kteréhokoli výroku ve prospěch i neprospěch obžalovaného, obžalovaný jen pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká, a to pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť by bylo takto označeno. Nezbytný obsah dovolání je vymezen v ustanovení § 265f tr. řádu. Dovolání je možno podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. řádu, přičemž důvody dovolání je možno měnit jen po dobu běhu dovolací lhůty.

Praha 19. února 2024

JUDr. Eva Brázdilová
předsedkyně senátu